

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 387/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sisäministerille poliisiylijohtaja Seppo Kolehmaisesta toiminnasta al-Holin leirillä olevien Suomen kansalaisten Suomeen tuomisen suunnittelemisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sanna Antikaisen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 387/2019 vp:

Pitääkö sisäministeri Ohisalo uskottavana väitettä, että poliisiylijohtaja Seppo Kolehmainen ei ole nähnyt al-Hol-operaation suunnitelmaa, jossa kuitenkin on hänen allekirjoituksensa,

onko poliisiylijohtaja Kolehmainen tietoisesti ja tarkoituksellisesti valehdellut tai esittänyt harhaanjohtavia väitteitä osallisuudestaan kyseiseen operaatiosuunnitelmaan,

mikäli poliisiylijohtaja Kolehmainen ei ole nähnyt operaatiosuunnitelmaa, jossa on hänen allekirjoituksensa, kuinka hänen allekirjoituksensa on voinut päätyä asiakirjaan,

ryhtyykö sisäministeri Ohisalo tässä tapauksessa toimenpiteisiin operaatiosuunnitelmassa olevan allekirjoituksen väärentämisen suhteen saattaakseen asiasta vastuulliset henkilöt virkavastuuseen ja

jos kuitenkin selviää, että poliisiylijohtaja Kolehmainen on itse allekirjoittanut asiakirjan ja antanut asiasta julkisuuteen väärää tietoa, katsooko sisäministeri Ohisalo poliisiylijohtaja Kolehmaisesta voivan jatkaa tehtävässään, vai ryhtyykö sisäministeri Ohisalo johonkin konkreettiseen toimenpiteeseen poliisijohdon uskottavuuden ja luotettavuuden palauttamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Poliisiylijohtaja Seppo Kolehmaisesta toimintaa al-Holin leirillä olevien suomalaisten Suomeen tuomisen suunnittelussa on julkisuudessa ja mediassa käsitelty useaan eri otteeseen. Yleisradio ei siten ole ainoa media, jossa asia on julkisuudessa ollut esillä. Poliisihallitus on 11.12.2019 julkistanut tiedotteen, jossa asiaa myös sivutaan.

Poliisiylijohtaja Kolehmainen on todennut, ettei hänellä ole ollut tietoa ulkoministeriön al-Holissa olevien suomalaisten hakemista koskevien suunnitelmien sisällöstä. Poliisihallituksen tiedotteessa on todettu, että julkisuudessa esillä ollut Poliisihallituksessa valmisteltu ja poliisiylijohtaja

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 387/2019 vp

Kolehmaisen allekirjoittama asiakirja on salassa pidettävä poliisin omaan varautumiseen liittyvä suunnitelma. Poliisiylijohtaja Kolehmainen ei käsitykseni mukaan ole missään vaiheessa väittänyt, ettei hän olisi nähnyt tai allekirjoittanut tätä viimeksi mainittua asiakirjaa.

Kyseessä on siten ollut kaksi eri kokonaisuutta: ulkoministeriön mahdollisen suunnitelman kommentointi ja poliisin sisäinen skenaariosuunnittelu. Kirjallisen kysymyksen taustalla vaikuttaa olevan osin julkisuudessakin esiintynyt virheellinen käsitys siitä, että poliisiylijohtaja Kolehmaisen allekirjoittama salassa pidettävä Poliisihallituksen sisäinen suunnitteluasiakirja olisi sama asia kuin ulkoministeriön mahdollinen suunnitelma.

Poliisiylijohtaja Kolehmaisen allekirjoittama salassa pidettävä Poliisihallituksen sisäinen suunnitteluasiakirja on vuodettu julkisuuteen. Kyse on ollut asiakirjasta, joka kuuluu edellä mainittuun poliisin sisäiseen suunnitteluun ja jonka keskiössä on yleisellä tasolla todettuna ollut varautuminen erilaisiin skenaarioihin, joiden toteutuessa joko yksittäisiä ihmisiä tai suurempi ihmisryhmä palaa taistelualueelta Suomeen.

Poliisin tehtäviin kuuluu poliisilain (872/2011) 1 §:n mukaisesti muun muassa oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, kansallisen turvallisuuden suojaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Tämän lakisäätetyn tehtäväkokonaisuuden hoitamiseksi on täysin normaalia, että poliisi tekee jatkuvasti omaa suunnitteluaan erilaisten skenaarioiden varalle. Se, että poliisi tekee suunnitelmia myös esimerkiksi sen suhteen, miten poliisi toimii, jos ulkoministeriö mahdollisesti toimeenpanisi Suomen kansalaisten kotiutuksia Syyriasta, on osa poliisin varautumista ja vastuullista viranomaistoimintaa. Poliisi on sisäisesti jo pitkään varautunut myös esimerkiksi skenaarioon siitä, että al-Holin leiriltä palaa yksittäisiä tai useampia ihmisiä ilman suomalaisten viranomaisten myötävaikutusta. Keväästä 2019 alkaen ministeriöt ovat valmistelleet viranomaisten yhteistoimintaa. Tähän työhön liittyen poliisihallinnossa on varauduttu useisiin erilaisiin skenaarioihin.

Poliisiylijohtaja on siis luonnollisesti nähnyt itse allekirjoittamansa asiakirjan. Kuten edellä on todettu ja julkisuudessakin ollut esillä, kyse ei kuitenkaan ole ollut ulkoministeriön suunnitelmista vaan poliisin omasta varautumissuunnitelmasta. Siten en näe, että ne lausumat, jotka poliisiylijohtajan on julkisuudessa todettu antaneen, olisivat ristiriidassa esimerkiksi edellä mainitussa Poliisihallituksen tiedotteessa esitetyn kanssa.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 387/2019 vp

Sisäisestä turvallisuudesta vastaavana ministerinä minulla on jatkuva ja hyvin toimiva keskusteluyhteys poliisiylijohtaja Kolehmainen kanssa. Poliisiylijohtajan kanssa käymieni keskustelujenkaan perusteella minulla ei ole syytä epäillä, että poliisiylijohtaja olisi antanut asiassa ristiriitaista, väärää tai harhaanjohtavaa tietoa. Minulla on täysi luottamus poliisiylijohtaja Kolehmainen toimiin tässä asiassa samoin kuin hänen kykynsä ylipäätään hoitaa poliisiylijohtajan tehtävää. Siten katson, ettei poliisiylijohtajan toiminta asiassa anna taholtani aihetta mihinkään sellaisiin toimiin, joihin kysymyksessä on viitattu.

Helsingissä 7.1.2020

Sisäministeri Maria Ohisalo